

Informatīvais ziņojums

“Par izsoļu ieņēmumu izmantošanu 2019. gadā”

Likuma “Par piesārņojumu” (turpmāk – Likums) 32.² panta 4.⁷ daļa noteic, ka Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai (turpmāk – VARAM), sākot ar 2013. gadu, ir jā sagatavo un līdz kārtējā gada 1. aprīlim jā iesniedz Ministru kabinetam (turpmāk – MK) informatīvais ziņojums par izsoļu ieņēmumu izmantošanu iepriekšējā gadā, tai skaitā informāciju par finansētajiem pasākumiem, par panākto siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājumu, par to, kādi sasniegumi gūti, nodrošinot pielāgošanos klimata pārmaiņām, kā arī par nodrošināto vides kvalitātes uzlabojumu kopumā.

1. Ieņēmumi no izsolēm

Eiropas Savienības emisijas kvotu (turpmāk – EUA) un Eiropas Savienības aviācijas emisiju kvotu (turpmāk – EUAA) izsolīšana notiek atbilstoši Komisijas 2010. gada 12. novembra Regulai (ES) Nr. 1031/2010 *par siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu izsoļu laika grafiku, administrēšanu un citiem aspektiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK¹, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā.*

Sākot ar 2019. gadu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 6. oktobra Lēmuma (ES) 2015/1814 *par Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas tirgus stabilitātes rezerves izveidi un darbību un ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK* (turpmāk - Lēmums 2015/1814) 1. panta pirmo daļu darbību uzsāk tirgus stabilitātes rezerve. EUA ieskaitīšanas nosacījumus tirgus stabilitātes rezervē regulē Lēmuma 2015/1814 1. panta 5. daļa.

2019. gadā izsoļu rezultātā tika izsolītas Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas trešajam periodam (no 2013. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim) paredzētās EUA un EUAA. 2019. gadā EUA un EUAA izsolīšanu Kopējā izsoles platformā (CAP2 – *Common Auction Platform 2*) nodrošināja Eiropas Enerģijas birža (*European Energy Exchange*).

2019. gadā saskaņā ar sākotnējo izsoļu kalendāru bija plānots, ka Latvijas labā tiks izsolītas 1 991 500 EUA, taču pēc Eiropas Komisijas aprēķina par aprītē esošo emisijas kvotu skaitu² 2019. gada 11. jūlijā tika publicēts grozītais izsoļu kalendārs³. Saskaņā ar papildus emisijas kvotu ievietošanu tirgus stabilitātes rezervē par laika periodu no 2019. gada septembra līdz decembrim, Latvijas labā 2019. gadā tika izsolīts par 288 500 EUA mazāk nekā tas bija sākumā plānots, kā rezultātā pa visu

---

¹http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2010.302.01.0001.01.LAV&toc=OJ:L:2010:302:TOC

² Saskaņā ar Lēmuma 2015/1814 1. panta 4. daļu līdz katra gada 15. maijam publicē katru gadu aprītē esošo emisiju kvotu kopskaitu;

³ Visu izsoļu kalendāru vēstur pieejama: <https://www.eex.com/dl/en/trading/calendar/89904/file>

2019. gadu Latvijas labā 140 izsolēs tika izsolītas 1 703 000 EUA par kopējo vērtību 41 924 675 *euro*.

2019. gadā kopējā izsoļu platformā Latvijas labā sešās izsolēs (pa vienai izsolei janvārī, martā, maijā, jūlijā, septembrī un novembrī) tika izsolītas 24 000 EUAA par kopējo vērtību 655 130,00 *euro*.

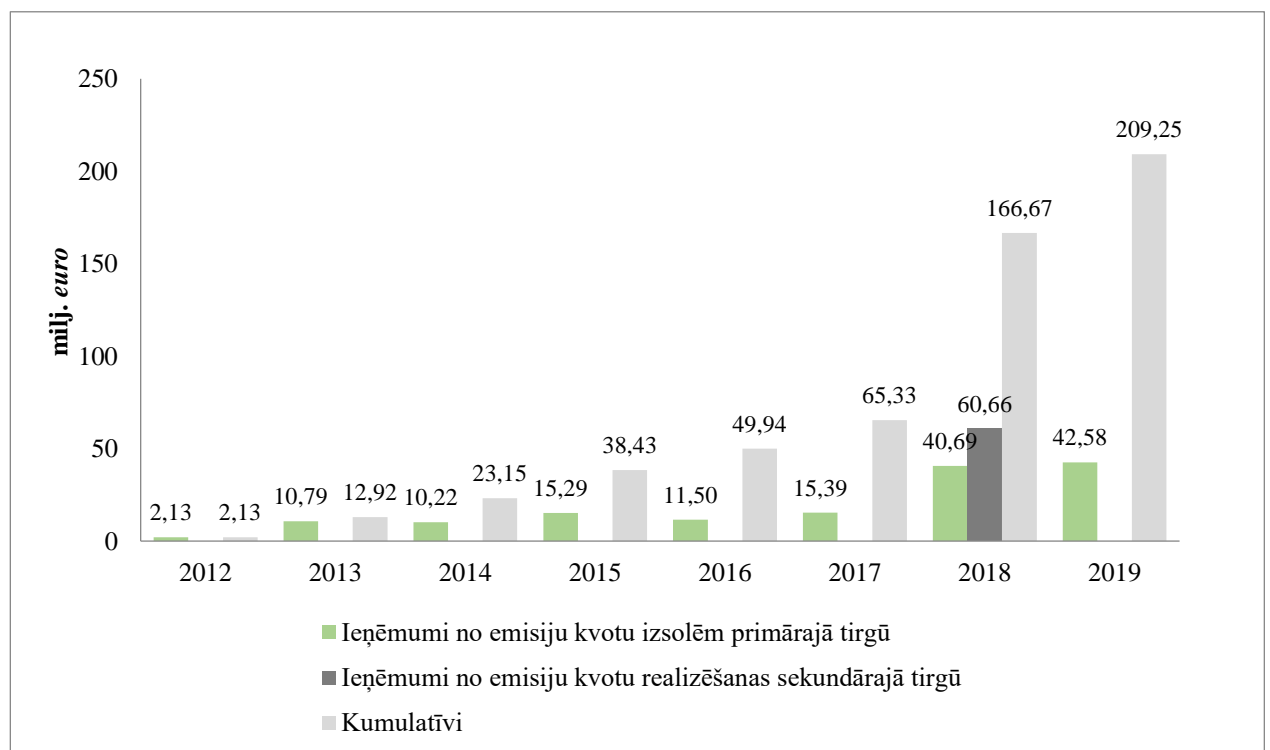
Nemot vērā Latvijas labā izsolīto EUA un gūto ieņēmumu apjomus, var secināt, ka vidēji 2019. gadā Latvija ieguvusi 24,62 *euro* par vienu EUA un 25,20 *euro* par vienu EUAA primārajā tirgū.

Latvijas EUA un EUAA izsoļu ieņēmumi (turpmāk – ieņēmumi) tika ieskaitīti Valsts kasē atvērtajā valsts pamatbudžeta ieņēmumu kontā atbilstoši valsts budžeta ieņēmumu klasifikācijai – “8.9.3.1. Ieņēmumi no Latvijai piešķirto stacionāro iekārtu un aviācijas emisijas kvotu izsolīšanas”.

2019. gadā papildus primārajā tirgū notikušajām izsolēm Latvija nav veikusi darījumus ar emisijas kvotām sekundārajā tirgū.

Ieņēmumu apmēri ir atkarīgi no emisijas kvotu cenas, kas galvenokārt balstās uz piedāvājumu un pieprasījumu tirgū, taču reaģē arī uz dažādām norisēm gan enerģētikas sektorā Eiropā, t.sk. energoresursu cenu izmaiņām enerģijas tirgos, gan laikapstākļiem, gan notikumiem un lēmumiem starptautiskās (t.sk. ES līmenī) sarunās par klimata pārmaiņām, gan atsevišķu valstu paziņojumiem. 2019. gadā emisijas kvotu cena bijusi svārstīga – zemākais līmenis kopējā izsoļu platformā sasniedza 25. februārī 18,62 *euro* par vienu kvotu, savukārt augstāko sasniedza 25. jūlijā – 29,46 *euro*.

Ieņēmumu apmēri ikgadēji un kumulatīvi ir attēloti Attēlā Nr. 1.

Attēls Nr. 1. Emisijas kvotu izsoļu ieņēmumi (milj. euro) pa gadiem un kumulatīvi laika periodā no 2012.-2019. gadam.

Atbilstoši Likuma 32.² panta 3.³ daļai emisijas kvotu izsoļu ieņēmumu programmas (apakšprogrammas) izpildītāja ir VARAM.

2. Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta ieviešanas un institucionālais mehānisms

Atbilstoši likuma 32.² panta septītajai daļai MK 2012. gada 25. septembrī apstiprināja noteikumus Nr. 657 „Latvijai piešķirto emisijas kvotu izsolīšanas kārtība”, kuros tika noteikta Latvijai piešķirto EUA izsolīšanas kārtība.

Likuma 32.² panta 4.⁴ daļa noteic, ka izsoļu ieņēmumus izmanto, lai mazinātu klimata pārmaiņas un nodrošinātu pielāgošanos klimata pārmaiņām. Likuma 32.² panta 4.⁶ daļa noteic, ka izsoļu ieņēmumu izmantošanu nodrošina, organizējot atklātos projektu iesniegumu konkursus par Likuma 32.² panta 4.⁴ daļas 1. un 2. punktā minētajiem mērķiem.

Ņemot vērā Likumā noteiktās plašās izsoļu ieņēmumu izmantošanas jomas un ierobežoto finansējuma apjomu, 2016. gada 21. oktobrī ar vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra rīkojumu Nr. 265 “Par Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta darbības stratēģijas apstiprināšanu” tika apstiprināta “Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta darbības stratēģija”, kuras mērķis ir apzināt Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta (turpmāk – EKII) darbības iespējas un noteikt prioritāros virzienus izsoļu ieņēmumu izmantošanai. Stratēģijā noteikts, ka, lai iespējami efektīvi un pilnīgi sasniegtu likumā noteiktos EKII mērķus, ņemot vērā pieejamās un Latvijā pārbaudītās tehnoloģijas, kā arī zināšanas par paradumu maiņas būtisko ietekmi, nepieciešams atbilstošs EKII darbības mehānisms balstāms uz šādām komponentēm:

- investīciju projektu finansēšana (aptuveni 70 % no EKII finansējuma);
- tehnoloģiju un procesu attīstīšanas projektu finansēšana (aptuveni 5 % no EKII finansējuma);
- iniciatīvu projektu finansēšana (aptuveni 20 % no EKII finansējuma);
- administratīvie izdevumi, t.sk. sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi (aptuveni 5 % no EKII finansējuma).

EKII finansēto projektu konkursu administrēšanas uzdevumus veic VARAM un SIA „Vides investīcijas fonds” (turpmāk – VIF). Uzdevumus, kas saistīti ar projektu iesniegumu pieņemšanu, vērtēšanu, līgumu par projekta īstenošanu sagatavošanu, noslēgšanu, grozīšanu un izbeigšanu, projektu pārskatu pārbaudi un projektu īstenošanas kontroli, VARAM ir deleģējis veikt VIF.

Uzsākot EKII ieviešanu, ar VARAM 2016. gada 1. marta rīkojumu Nr. 50a tika apstiprināta iekšējās kontroles sistēma. 2018. gadā veiktas izmaiņas iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanai. EKII projektu konkursu administrēšanas procesu savietojamības ar VIF uzdevumiem nodrošināšanai ir apstiprinātas arī VIF iekšējās kontroles sistēmas instrukcijas, kā arī apstiprināts EKII logo un tā lietošanas nosacījumi.

2018. gada 6. martā stājās spēkā grozījumi Likumā, kas paredz nosacījumus EKII konsultatīvās padomes izveidošanai. Turklāt 2018. gada 24. jūlijā tika apstiprināti MK noteikumi Nr. 312 “Grozījumi Ministru kabineta 2008. gada 28. aprīļa noteikumos Nr. 312 “Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta konsultatīvās padomes nolikums””, kas paredz EKII konsultatīvās padomes apvienošanu ar Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta konsultatīvo padomi.

3. Finansējuma izmantošana

3.1. Finansējums projektu iesniegumu konkursu organizēšanai

EKII finansējums tiek izmantots, organizējot atklātus projektu iesniegumu konkursus atbilstoši apstiprinātiem MK noteikumiem. No izsolēm iepriekšējos gados uzkrātais finansējuma apjoms līdz 2019. gada beigām tika izmantots četrus projektu konkursu īstenošanai. Konkurss EKII-1 “Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana valsts nozīmes aizsargājamās arhitektūras pieminekļos”⁴ un EKII-2 “Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana – zema enerģijas patēriņa ēkas”⁵ ietvaros projektu īstenošana tika uzsākta 2016. gadā. Savukārt konkurss EKII-3 “Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana ar viedajām pilsētvides tehnoloģijām”⁶ un EKII-4 “Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, attīstot enerģētiski pašpietiekamu ēku būvniecību”⁷ īstenošana tika uzsākta 2018. gadā. Pārskats par īstenotajiem EKII finansētajiem konkursiem sniegts Tabulā Nr. 1.

Tabula Nr. 1. Pārskats par EKII finansētajiem konkursiem

Nr. p.k.	Konkursa nosaukums	Konkursam piešķirtais finansējums, (euro)
EKII-1	Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana valsts nozīmes aizsargājamās arhitektūras pieminekļos	9 000 000,00

⁴ Ministru kabineta 2016. gada 21. janvāra noteikumi Nr. 35 „Emisijas kvotu izolēšanas instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa „Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana valsts nozīmes aizsargājamās arhitektūras pieminekļos“ nolikums“.

⁵ Ministru kabineta 2016. gada 26. janvāra noteikumi Nr. 69 “Emisijas kvotu izolēšanas instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa “Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana – zema enerģijas patēriņa ēkas” nolikums”

⁶ Ministru kabineta 2018. gada 12. jūnija noteikumi Nr. 333 “Emisijas kvotu izolēšanas instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa “Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana ar viedajām pilsētvides tehnoloģijām” nolikums”.

⁷ Ministru kabineta 2018. gada 17. jūlija noteikumi Nr. 418 “Emisijas kvotu izolēšanas instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa “Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, attīstot enerģētiski pašpietiekamu ēku būvniecību” nolikums”.

Nr. p.k.	Konkursa nosaukums	Konkursam piešķirtais finansējums, (euro)
EKII-2	Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana – zema enerģijas patēriņa ēkas	23 000 000,00
EKII-3	Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana ar viedajām pilsētvides tehnoloģijām	8 000 000,00
EKII-4	Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, attīstot enerģētiski pašpietiekamu ēku būvniecību	10 000 000,00
	Kopā:	50 000 000,00

Konkursos finansējums tika piešķirts energoefektivitātes pasākumu īstenošanai ēkās, kas sniedz gan tiešus siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumus, gan arī netiešos siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumus, kas rodas no projektu demonstrācijas un multiplikatīvā efekta. Netiešie siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumi ir ļoti nozīmīgi, jo klimata politikas mērķu sasniegšanai nepieciešamas pakāpeniskas, visaptverošas un būtiskas izmaiņas tautsaimniecībā un iedzīvotāju dzīvesveidā. Demonstrācijas projekti, piemēram, konkursā „Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana – zema enerģijas patēriņa ēkas” piesaista sabiedrības uzmanību un mudina aizvien plašāku cilvēku loku īstenot, ja ne pāreju uz zema enerģijas patēriņa ēkām, tad vismaz energoefektivitātes pasākumu īstenošanu, kas ir būtisks veikto investīciju multiplikatīvais efekts uz turpmāko siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu ēku sektorā.

3.2. Projektu ieviešanas progress

Konkursu EKII-1, EKII-2, EKII-3 un EKII-4 ietvaros tika noslēgti 36 projektu īstenošanas līgumi, līdz 2019. gada 31. decembrim notika 26 projektu realizācija, septiņi projekti tika pabeigti un trīs līgumi par projektu īstenošanu tika izbeigti (sīkāka informācija par projektiem skat. 3.2.1. un 3.2.2. apakšnodaļās), skat. tabulu Nr. 2.

Tabula Nr. 2. Pārskats par noslēgtajiem līgumiem EKII konkursos

Nr.p.k	Noslēgtie līgumi	Līgumi uz 31.12.2019.		Līguma ietvaros notiek projekta monitorings*
		Līguma ietvaros notiek projekta realizācija	Izbeigtie līgumi	
EKII-1	9	3	1	5
EKII-2	7	5	0	2
EKII-3	18	16	2	0
EKII-4	2	2	0	0
Kopā:	36	26	3	7

Apstiprināto projektu īstenošanai laika periodā no 2016. gada līdz 2020. gadam tika pārskaitīti 33 673 342,38 euro, projekta Nr. EKII-1/10 "Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas pasākumi Rīgas Vecajā Svētās Ģertrūdes ev. lut. Baznīcā" ietvaros tika atgūts finansējums 97 129,80 euro apmērā (skat. Tabulu Nr. 3).

Tabula Nr. 3. Pārskats par finansējuma izmantošanas progresu EKII finansētajos konkursos 2019. gadā

Nr.p.k	Pieejamais EKII finansējums (euro)	Īstenošanā esošie līgumi (euro)	EKII finansējums (euro)				Ietaupījums (euro)
			Pārskaitītais finansējums kopā (euro)	2016.-2019. gadā	Atgūtais finansējums 2018.-2019. gadā	Vēl pārskaitāms finansējums (euro)	
1	2	3	4 (5+6)	5	6	7	8 (3-4-7)
EKII-1	9 000 000,00	8 544 576,91	7 572 760,15	7 669 889,95	-97 129,80	932 466,70	39 350,06
EKII-2	23 000 000,00	22 998 907,53	19 865 266,62	19 865 266,62	0,00	2 416 331,13	717 309,78
EKII-3	8 000 000,00	6 983 461,82	1 138 185,81	1 138 185,81	0,00	5 828 601,85	16 674,16
EKII-4	10 000 000,00	10 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	0,00	5 000 000,00	0,00
Kopā:	50 000 000,00	48 526 946,26	33 576 212,58	33 673 342,38	-97 129,80	14 177 399,68	773 334,00

3.2.1. Konkurss "Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana valsts nozīmes aizsargājamās arhitektūras pieminekļos"

Konkursa mērķis ir oglekļa dioksīda (turpmāk - CO₂) emisiju samazināšana, veicot esoša valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa (vienas vai vairāku ēku) pārbūvi, atjaunošanu vai vienkāršoto fasādes atjaunošanu.

VARAM kā atbildīgā iestāde, pamatojoties uz vērtēšanas komisijas atzinumu, pieņēma lēmumus par deviņu projektu iesniegumu apstiprināšanu par kopējo EKII finansējuma summu 8 868 342,93 euro, savukārt par 10 projektu iesniegumiem tika pieņemts lēmums par projektu iesniegumu noraidīšanu.

Līgumi par projektu īstenošanu tika parakstīti ar visiem deviņiem projektu iesniedzējiem. Līdz 2019. gada 31. decembrim konkursa ietvaros tika īstenoti astoņi projekti (no tiem pieciem projektiem uzsākts monitoringa periods), kuru ietvaros pārskata periodā tika izmaksāts finansējums 1 966 617,24 euro apmērā (skat. Tabulu Nr. 4). Viens līgums par projekta īstenošanu (Nr. EKII-1/10 "Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas pasākumi Rīgas Vecajā Svētās Ģertrūdes ev. lut. Baznīcā") tika izbeigts.

Apstiprinātos projektus īsteno atvasinātas publiskas personas (viena valsts augstskola un divas pašvaldības), viena valsts tiešās pārvaldes iestāde, kas nodarbojas ar valsts nekustamo īpašumu pārvaldīšanu, viena pašvaldības dibināta kultūras institūcija un četras reliģiskās organizācijas. Apstiprināto projektu ietvaros, galvenokārt, plānota energoefektivitātes pasākumu īstenošana ēku norobežojošajās konstrukcijās (siltināšana), apkures sistēmu un ventilācijas sistēmu atjaunošana.

Konkursa ietvaros plānotais CO₂ emisiju samazinājums atbilstoši spēkā esošajiem līgumiem par projektu īstenošanu plānots 438,865 t CO₂ gadā apmērā.

Tabula Nr. 4. Konkursā apstiprināto projektu saraksts

Nr. p.k.	Id. Nr.	Projekta iesniedzējs	Projekta nosaukums	Projekta kopējās attiecināmās izmaksas (euro)	Projektam piešķirtais EKII finansējums (euro)	Projektam izmaksātais finansējums 2019. gadā (euro)
1	EKII-1/5	Siguldas novada dome	Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana valsts nozīmes arhitektūras pieminekļi Nr.8333 „Jaunā pils”	714 285,00	499 999,50	44 679,57
2	EKII-1/4	Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs	Siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšana Jūras virsnieku sapulču ēkā, Atmodas bulvārī 9, Liepājā	678 541,04	499 949,03	153687,20
3	EKII-1/9	Rīgas Metropolijas Romas katoļu kūrija	Katoļu kultūras un izglītības centra vēsturiskās ēkas energoefektivitātes paaugstināšana	585 100,70	497 277,08	102 337,53
4	EKII-1/8	Rīgas Metropolijas Romas katoļu kūrija	Rīgas Svētās Marijas Magdalēnas katoļu baznīcas kompleksa ēku energoefektivitātes paaugstināšana	576 395,99	489 878,95	83 067,28
5	EKII-1/6	Pašvaldības aģentūra „Cēsu Kultūras un Tūrisma centrs”	Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana Cēsu Izstāžu namā	130 973,48	111 327,45	65 217,35
6	EKII-1/17	Rīgas Jēzus evaņģēliski luteriskā draudze	Energoefektivitātes paaugstināšana baznīcas ēkā	564 740,40	446 144,90	209 957,30
	EKII-1/10	Rīgas Vecā Svētās Ģertrūdes evaņģēliski luteriskā draudze	Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas pasākumi Rīgas Vecajā Svētās Ģertrūdes ev. lut. Baznīcā	380 946,47	323 766,02	0,00
8	EKII-1/1	Latvijas Lauksaimniecības universitāte	Jelgavas pils energoefektivitātes nodrošināšana	5 081 225,57	4 000 000,00	1 307 671,01
KOPĀ				11 177 423,85	8 868 342,93	1 966 617,24

Konkursa ietvaros apstiprināto projektu uzraudzībai 2019. gadā VIF veica 51 dokumentu pārbaudi, no tām 10 bija starpposma maksājumu pārskatu pārbaudes, 10 starpposma maksājumu pieprasījumu pārbaudes, 4 noslēguma pārskatu pārbaudes, 4 noslēguma maksājumu pieprasījumu pārbaudes un 23 transferta maksājumu pieprasījumu pārbaude.

2019. gadā projekta īstenošanas vietā veiktas trīs progresa pārbaudes par projekta īstenošanu, kuru ietvaros viena pārbaude noslēdzās ar pozitīvu vērtējumu, divas ar iebildumiem.

3.2.2. Konkurss “Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana – zema enerģijas patēriņa ēkas”

Konkursa mērķis ir CO₂ emisiju samazināšana, veicot jaunu zema enerģijas patēriņa ēku būvniecību, kā arī esošu ēku pārbūvi vai atjaunošanu par zema enerģijas patēriņa ēkām.

VARAM kā atbildīgā iestāde, pamatojoties uz vērtēšanas komisijas atzinumu, pieņēma lēmumus par septiņu projektu iesniegumu apstiprināšanu par kopējo EKII finansējuma summu 22 998 907,53 *euro* un piecu projektu iesniegumu noraidīšanu. Līgumi par projektu īstenošanu tika parakstīti par visu septiņu apstiprināto projektu īstenošanu. Apstiprinātos projektus īsteno sešas pašvaldības un viena pašvaldības iestāde. Līdz 2019. gada 31.decembrim konkursa ietvaros tika īstenoti septiņi projekti (no tiem diviem projektiem uzsākts monitoringa periods), kuru ietvaros tika izmaksāts finansējums 2 847 918,39 *euro* apmērā (skat. Tabulu Nr. 5.)

Konkursa ietvaros plānotais CO₂ emisiju samazinājums atbilstoši noslēgtajiem līgumiem par projektu īstenošanu ir plānots 550,328 t CO₂ gadā.

Tabula Nr. 5. Konkursā apstiprināto projektu saraksts

Nr.p.k.	Id. Nr.	Projekta iesniedzējs	Projekta nosaukums	Projekta kopējās attiecināmās izmaksas (<i>euro</i>)	Projektam piešķirtais EKII finansējums (<i>euro</i>)	Projektam izmaksātais finansējums 2019.gadā (<i>euro</i>)
1	EKII-2/5	Balvu novada pašvaldība	Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana Balvu kultūras un atpūtas centrā	1 240 393,17	867 034,83	41 536,22
2	EKII-2/2	Cēsu novada pašvaldība	Cēsu pilsētas Pastariņa sākumskolas ēkas atjaunošana par zema enerģijas patēriņa ēku, Raunas ielā 7, Cēsīs, Cēsu novadā	1 170 449,16	923 952,57	0,00
3	EKII-2/3	Daugavpils pilsētas dome	Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana Daugavpils 26. pirmsskolas izglītības iestādē	1 003 460,61	852 941,51	155 431,36
4	EKII-2/4	Ogres novada pašvaldība	Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana Ogres 1. vidusskolā	2 346 397,72	1 994 438,04	0,00

5	EKII-2/6	Siguldas novada dome	Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana Siguldas novada Kultūras centra ēkā	2 744 530,04	1 921 171,03	642 428,70
6	EKII-2/11	Talsu novada pašvaldība	Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana Talsu Galvenās bibliotēkas ēkā Brīvības ielā 17A, Talsos	2 193 339,36	1 439 369,55	477 319,49
7	EKII-2/1	Ventspils pilsētas pašvaldības iestāde "Komunālā pārvalde"	Zema enerģijas patēriņa Ventspils Mūzikas vidusskolas ēkas ar koncertzāles funkciju būvniecība, Lielajā laukumā 1, Ventspilī	17 647 058,82	15 000 000,00	1 531 202,62
KOPĀ				28 345 628,88	22 998 907,53	2 847 918,39

Konkursa ietvaros apstiprināto projektu uzraudzībai 2019. gadā VIF veica 18 dokumentu pārbaudes, no tām sešas bija starpposma pārskatu pārbaudes, sešas starpposma maksājuma pieprasījuma pārbaudes, divas noslēguma pārskata pārbaudes un četras noslēguma maksājuma pieprasījumu pārbaudes.

2019. gadā projekta īstenošanas vietās veiktas četras progresa pārbaudes par projektu īstenošanu, kuru ietvaros divas pārbaudes noslēdzās ar pozitīvu vērtējumu un divas ar iebildumiem.

3.2.3. Konkurss “Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana ar viedajām pilsētvides tehnoloģijām”

Konkursa mērķis ir ieviest un demonstrēt viedās pilsētvides tehnoloģijas, kas samazina siltumnīcefekta gāzu emisijas.

VIF, pamatojoties uz vērtēšanas komisijas atzinumu, pieņēma lēmumus par 18 projektu iesniegumu apstiprināšanu par kopējo EKII finansējuma summu 6 983 461,82 *euro*. 2019. gadā VIF, pamatojoties uz vērtēšanas komisijas atzinumu, pieņēma papildus lēmumus par 2 projektu iesniegumu apstiprināšanu par kopējo EKII finansējuma summu 421 035,93 *euro*. Līgumi par projektu īstenošanu tika parakstīti par 18 apstiprināto projektu īstenošanu un 2 līgumus plānots parakstīt 2020. gadā. Līdz 2019. gada 31. decembrim konkursa ievaros tika īstenoti 16 projekti, kuru ietvaros tika izmaksāts finansējums 1 138 185,81 *euro* apmērā (skat. tabulu Nr.6.). Pārskata periodā divi līgumi par projekta īstenošanu (Nr. EKII-3/13 “Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana ar viedajām pilsētvides tehnoloģijām Saldus pilsētā” un Nr. EKII-3/16 “RP SIA “Rīgas satiksme” apgaismojuma infrastruktūras nomaiņa, ieviešot jaunas viedās pilsētvides tehnoloģijas Rīgas pilsētas teritorijā”) tika izbeigti.

Konkursa ietvaros plānotais CO₂ emisiju samazinājums atbilstoši spēkā esošajiem līgumiem par projektu īstenošanu ir plānots 648,998 t CO₂ gadā.

Tabula Nr. 6. Konkursā apstiprināto projektu saraksts

Nr.p.k.	Id. Nr.	Projekta iesniedzējs	Projekta nosaukums	Projekta kopējās attiecināmās izmaksas (euro)	Projektam piešķirtais EKII finansējums (euro)	Projektam izmaksātais finansējums 2019.gadā (euro)
1	EKII-3/1	SIA "Liepājas ūdens"	Pašpatēriņa saules elektrostacijas uzstādīšana notekūdens attīrīšanas iekārtās Liepājā	100 000,00	70 000,00	35 000,00
2	EKII-3/4	Līvānu novada dome	Viedo pilsētvides tehnoloģiju uzstādīšana Līvānu pilsētā	198 363,22	138 854,25	69 427,12
3	EKII-3/5	Jelgavas pilsētas pašvaldības iestāde "Pilsētsaimniecība"	Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana ar viedajām pilsētvides tehnoloģijām Jelgavā	915 307,00	640 714,00	0,00
4	EKII-3/8	Gulbenes novada pašvaldība	Saules enerģijas izmantošana Gulbenes novada pašvaldības administrācijas ēkā	91 484,83	64 039,38	32 019,69
5	EKII-3/10	Lielvārdes novada pašvaldība	Energoefektivitāti veicinošu viedo pilsētvides tehnoloģiju ieviešana Lielvārdes publisko teritoriju apgaismojuma infrastruktūrā	314 159,53	201 062,10	100 531,05
6	EKII-3/11	Alojas novada pašvaldība	Energoefektivitāti veicinošu viedo pilsētvides tehnoloģiju ieviešana Alojas un Staiceles publisko teritoriju apgaismojuma infrastruktūrā	332 483,22	232 738,25	0,00
7	EKII-3/12	Madonas novada dome	Ieviest un demonstrēt viedās pilsētvides tehnoloģijas Madonas pilsētā, nomainot ielu apgaismojumu uz LED apgaismojumu ar viedo vadību	753 847,55	482 462,43	241 231,21
8	EKII-3/14	Rēzeknes pilsētas dome	Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana ar viedajām apgaismojuma tehnoloģijām Rēzeknes pilsētā	518 243,00	362 770,10	0,00

9	EKII-3/17	Ludzas novada pašvaldība	Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana ar viedajām apgaismojuma tehnoloģijām Ludzas pilsētā	282 172,00	197 520,40	0,00
10	EKII-3/18	Baldones novada pašvaldība	Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana ar viedajām pilsētvides tehnoloģijām Baldones novadā	309 044,26	169 974,34	84 987,17
11	EKII-3/19	Ogres novada pašvaldība	Viedo tehnoloģiju ieviešana Ogres pilsētas apgaismojuma sistēmā	781 998,80	547 399,16	0,00
12	EKII-3/20	Rīgas pasvaldības aģentūra "Rīgas Gaisma"	Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, ieviešot viedās pilsētvides tehnoloģijas Rīgas apgaismojuma sistēmā	1 050 401,40	735 280,98	0,00
13	EKII-3/21	Rīgas pasvaldības aģentūra "Rīgas Gaisma"	Viedo tehnoloģiju ieviešana Rīgas pilsētas apgaismojuma sistēmā	2 205 599,00	1 411 583,36	0,00
14	EKII-3/22	Saulkrastu novada dome	Ieviest un demonstrēt viedās pilsētvides tehnoloģijas Saulkrastu pilsētā, nomainot ielu apgaismojumu uz LED apgaismojumu ar viedo vadību	355 688,32	227 640,52	0,00
15	EKII-3/26	Daugavpils pilsētas dome	Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana ar viedajām apgaismojuma tehnoloģijām Daugavpils pilsētā	1 632 000,00	1 142 400,00	574 989,57
16	EKII-3/30	Valmieras pilsētas pašvaldība	Viedo tehnoloģiju ieviešana Valmieras pilsētas apgaismojuma sistēmā	560 972,74	359 022,55	0,00
KOPĀ				10 401 764,87	6 983 461,82	1 138 185,81

Konkursa ietvaros apstiprināto projektu uzraudzībai 2019. gadā VIF veica 47 dokumentu pārbaudes, no tām astoņi bija avansa maksājumu pieprasījumi, 34 starpposma pārskatu pārbaudes, 3 starpposma maksājuma pieprasījuma pārbaudes, viens noslēguma pārskats un viena noslēguma maksājuma pieprasījumu pārbaude.

2019. gadā projekta īstenošanas vietās veiktas divas progresa pārbaudes par projektu īstenošanu, kuras noslēdzās ar pozitīvu vērtējumu.

3.2.4. Konkurss “Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, attīstot enerģētiski pašpietiekamu ēku būvniecību”.

Konkursa mērķis ir potenciālo siltumnīcefekta gāzu emisiju ierobežošana, atbalstot jaunu un ilgtspējīgu zema enerģijas patēriņa enerģētiski pašpietiekamu ēku (turpmāk – enerģētiski pašpietiekama ēka) būvniecību un nodrošinot oglekļa mazietilpīgai attīstībai nepieciešamo tehnoloģiju demonstrēšanu un popularizēšanu Latvijā.

VIF, pamatojoties uz vērtēšanas komisijas atzinumu, pieņēma lēmumus par divu projektu iesniegumu apstiprināšanu. Līgumi par projektu īstenošanu tika parakstīti par abu divu apstiprināto projektu īstenošanu. Līdz 2019. gada 31. decembrim konkursa ietvaros abi projekti tiek īstenoti un to ietvaros tika izmaksāts finansējums 5 000 000 *euro* apmērā (skat. tabulu Nr. 7.).

Tabula Nr. 7. Konkursā apstiprināto projektu saraksts

Nr. p.k.	Id. Nr.	Projekta iesniedzējs	Projekta nosaukums	Projekta kopējās attiecināmās izmaksas (<i>euro</i>)	Projektam piešķirtais EKII finansējums (<i>euro</i>)	Projektam izmaksātais finansējums 2019. gadā (<i>euro</i>)
1	EKII-4/1	Cēsu novada dome	Enerģētiski pašpietiekamas ēkas būvniecība Cēsīs nākotnes tehnoloģiju zinātnes centra vajadzībām	8 470 000,00	5 000 000	2 500 000
2	EKII-4/2	Ogres novada pašvaldība	Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana izbūvējot Ogres Centrālās bibliotēkas ēku	7 341 312,94	5 000 000	2 500 000
KOPĀ				15 811 312,94	10 000 000	5 000 000

Konkursa ietvaros apstiprināto projektu uzraudzībai 2019. gadā VIF veica sešas dokumentu pārbaudes, no tām divas bija avansa maksājumu pieprasījumu pārbaudes un četras starpposma pārskatu pārbaudes.

3.3. Administratīvie izdevumi

Saskaņā ar Likuma 32.² panta 4.⁴ daļas 3. un 4. punktu izsoļu ieņēmumus 2019. gadā izmantoja Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām un tās Kioto protokola saistību, un citu starptautisko saistību izpildei siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas jomā, kā arī Latvijas dalībai Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā, tai skaitā emisijas kvotu izsolīšanas procesa nodrošināšanas administratīvo izmaksu segšanai.

Līdz 2019. gada 31. decembrim EKII administrācijai, dotācijai VIF un Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centram (turpmāk – LVĢMC), atalgojumam un citiem nepieciešamajiem pakalpojumiem kopumā (kumulatīvi kopš

2012. gada) ir iztērēti 1 573 044,67 *euro*. Administratīvo izdevumu pozīcijas par 2019. gadu atspoguļotas tabulā Nr. 6.

Tabula Nr. 6. EKII administratīvie izdevumi 2019. gadā

Izdevumu pozīcija	Izdevumi (<i>euro</i>)
	2019. gads
Atlīdzība (atalgojums, slimības nauda, darba devēja sociālās obligātās apdrošināšanas iemaksas)	79 174,86
Komandējumi	69 849,48
Uzturēšanas izdevumi (biroja preces, sakaru pakalpojumi, transporta pakalpojumi, telpu uzturēšana, noma u.c.)	20 465,67
Dotācija Vides investīciju fondam	128 534
Dotācija Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centram	90 592
Transferts Latvijas Lauksaimniecības universitātei	14 504
Transferts Latvijas Valsts mežzinātnes institūtam "Silava"	24 652
Transferts Valsts zinātniskajam institūtam "Fizikālās enerģētikas institūts"	68 202,05
Kopā:	495 974,06

2019. gadā tika apgūti administratīvie izdevumi 495 974 *euro* apmērā, kurus pamatā veido atlīdzības izdevumi 79 175 *euro* apmērā, izdevumi dotācijām un subsīdijām 219 126 *euro* apmērā LVĢMC deleģēto pārvaldes uzdevumu, kas tiek veikti likuma 32.² panta 4.⁴ daļas 3. un 4. punktā noteikto saistību nodrošināšanai, izpildei saskaņā ar 2019. gada 31.janvārī noslēgto "Atsevišķu pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgumu" un VIF deleģēto pārvaldes uzdevumu, kas tiek nodrošināti Likuma 32.² panta 4.⁴ daļas 1. un 2. punktā noteiktiem mērķiem, izpildei saskaņā ar 2019. gada 13.maijā noslēgto "Atsevišķu pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgumu". Kā arī pamatojoties uz MK 2017. gada 12. decembra noteikumiem Nr. 737 "Siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas un prognožu sagatavošanas nacionālās sistēmas izveidošanas un uzturēšanas noteikumi" tika noslēgti deleģējuma līgumi:

- 1) 2019. gada 9.jūlijā ar Latvijas Lauksaimniecības universitāti (līguma summa 14 504 *euro*);
- 2) 2019. gada 9.jūlijā ar Latvijas Valsts mežzinātnes institūtu "Silava" (līguma summa 24 652 *euro*);
- 3) 2019. gada 9.jūlijā ar Valsts zinātnisko institūtu "Fizikālās enerģētikas institūts" (līguma summa 38 188 *euro*).

2019. gada 21. augustā tika noslēgts iepirkuma līgums ar valsts zinātnisko institūtu "Fizikālās enerģētikas institūts" ar līguma priekšmetu – "Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamie scenāriji līdz 2050.gadam atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam" par kopējo summu 30 014,05 *euro*

apmērā. 2019. gadā tika nodrošināti komandējumi dalībai ES klimata ekspertu darba grupu sanāksmēs un komandējumi saistībā ar dalību Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām līgumslēdzēju pušu konferences un to sagatavošanas sesijās, Kioto protokola līgumslēdzēju pušu sanāksmes sesijā un Parīzes nolīguma līgumslēdzēju pušu sanāksmes sesijā.

Klimata politiku uzturēšanai un citiem pasākumiem, kas tiek īstenoti, lai sagatavotu un nodrošinātu Likuma 32.² panta 4.⁴ daļā 3. un 4. punktā minēto mērķu izpildi ir netieša pozitīva ietekme uz siltumnīcefekta gāzu, t.sk. CO₂ emisiju samazinājumu.

4. Vides kvalitātes uzlabojumi

EKII finansētie projektu konkursi “Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana – zema enerģijas patēriņa ēkas”, “Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana valsts nozīmes aizsargājamās arhitektūras pieminekļos”, “Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana ar viedajām pilsētvides tehnoloģijām” un “Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, attīstot enerģētiski pašpietiekamu ēku būvniecību” sniegs vides kvalitātes uzlabojumu CO₂ emisiju samazinājuma, t.sk. samazināta siltumenerģijas patēriņa apkurei veidā. Minētajos konkursos projektu monitoringa periods 2019. gadā ir sācies septiņiem projektiem, bet tā kā projekta īstenotajiem monitoringa pārskats ir jāsniedz pēc projekta īstenošanas beigu termiņa par pilnu monitoringa gadu, novērtējums par sasniegtajiem rezultātiem būs zināms 2020. gadā.

Atbilstoši līgumu par projektu īstenošanu nosacījumiem, plānotais CO₂ emisijas ietaupījumu gada laikā varētu būt 1 638,19 t CO₂ kā arī finansējuma saņēmēji nodrošinās projektu demonstrēšanas un publicitātes pasākumus, lai informētu sabiedrību par plānotajiem sasniedzamajiem rādītājiem un veicinātu energoefektivitātes pasākumu plašāku izmantošanu ēkās reģionālā un nacionālā mērogā.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības ministrs

J. Pūce

Valsts sekretārs

E. Balševics

Skrebe, 67026908
liga.skrebe@varam.gov.lv
Zustenieks, 67026489
gusts.zustenieks@varam.gov.lv